

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 3 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 46.—Estranger, 48

DESDE LA VALL DE RIBAS.

Hi ha un recó de mon hermós com lo somni de una verje (estil cursi antiquat); plé de frescura com en Romero Robledo (estil satirich modern) .. Mirin que tal será que cada any lo visitan algunas dotzenas de capellans.

Després d' això no demanin res més.

Pais de capellans vol dir pais bucòlich per excelencia.

Dos elements principals fan la delicia de aquesta terra: l' aire que desperta la gana, y l' aygua que desembrassa l' ventrell. Ni l' aire ni l' aygua 's cansan may y en justa compensació vostres també 's tornan incansables. Tota l' activitat del banyista de Ribas se reconcentra en la boca. Si á tot arreu 's observés lo mateix fenomen, dintre de poch temps s' haurian agotat las provisions de la terra.

Aquest dia 'm deya un capellá:

—A Vich, dich sempre la missa de dotze, donchs ¿com creuria voste que aquí á Ribas no podria dir-la?

—Ay, ay ¿perque?

—Perque aquí es impossible arribar en dejú fins á mitj dia. Si no queya desmayat, al girarme per dir «*Dominus vobiscum*», potsé algun feligrés pagaria la festa.

—O alguna feligrésa...

—Sempre seria més tendre.

Lo vall de Ribas s' ha fet pels forasters, principalment pels de ciutat.

La vida activa, febril y desordenada exigeix cada any quinze dias ó un mes de vegetar entre las salzedas perfumadas, y las montanyas vestidas de verdura. Lo cos extenuat s' emborratxa d' oxigeno. Lo cervell reposa. L' orella acostuada al estrépit discordant de la ciutat, no escolta sino l' rumor de las ayguas del Fresser que rodolan sobre grossos palets, corrent furientas per la pendent de la canyada.

¡Estranya mania la de aquestas ayguas fillas de la nèu del Pirinèu! Poch saben lo que 's fan. Aixis con nosaltres sentim en la ciutat febre y deliri per venir aquí. ellas ¡tontas! se precipitan montanya avall en busca del plá, y de las arenas de la platja. ¡Quin desengany han de tenir, quan sense la frescura nativa, caldejadas pèl sol d' istiu, enllotadas y corrompudas vajan á barrejar-se ab las neguitosas onadas de la mar!

No son aixis, no, las personas de aquesta terra, que aquí neixen y aquí 's quedan.

En l' ordre dels sers que poblan aquesta encontrada l' home está colocat entre la roca y l' arbre. Com las rocas es insensible; com los arbres posa arrèls. Pobres y miserables los fills de aquestas montanyas, son, aixis per l' aspecte, com per la vida que duhen, un senzill adorno. Son las figuretas de aquest immens pessebre.

Petits de estatura, pobres d' esperit, adornats alguns ab solemne goll, mal vestits ab robas apedassadas, no

son per xó menos felissos qu' en Girona ab las sèvas riquesas, ó qu' en Pradilla ab la sèva gloria d' artista.

No senten lo corch de l' ambició, ni las estragassadas nerviosas de la gloria.

¡Ah! Si ho sentissen, emigrarian. Donarian un adèu als magres terrossos que cultivan sense regarlos ab lo suor del seu front, perque aquí no se sua: buscarian una alimentació més sólida y nutritiva que la que aquí 'ls imposa la sèva pobresa y que consisteix ab patatas y blat de moro; remediarian ab bons tragos de vi reconfortant los efectos de aquesta aygua trituradora, que regenera als que li ofereixen un bon cuixi y disolt la vitalitat dels pobres que no poden complimentar-la... tindrian aspiracions, lluytarian per realisarlas, sentirian las desesperacions de la vida, alternadas ab las satisfaccions de un que altre triunfo... Deixarian de ser vegetals; serian homes.

* * *

Hem parlat d' l' individu; parlem are de una colectivitat, parlem de un poble. Figureuvos un grapat de casetas abigarradas com las que pinta l' Urgell, construïdas segons aquella arquitectura pictòrica que se sent y no s' explica. L' arquitecto ab las sèvas lineas y formas regulars queda vensut pèl pagés, que sense seguir cap regla, apilota unas quant-s pedras, alsa unas quantas parets, taladra unas quantas oberturas sense ordre ni concert y ab una llepada de cals per quadro de las portas y finestras, deixa al sol y á l' humitat, al ayre y al fum de la llar lo cuidado de donar color á aquell conjunt estrany y capritxós.

Totas las casas de Bruguera son per l' istil. Los homes y 'ls animals fan allí vida comuna. A més de mil metros sobre l' nivell del mar, enfilat pintorescament sobre una vertent del Toga, lo poble aquest está dihent als banyistas que tenen bona cama.

—Prenéu aquest camí de cabras y ¡amunt! veniume á veure.

Fa tres ó quatre anys, que D. Ramon un vell solter de molt bona sombra, li vá respondre:

—Demá vindrém.

Y en efecte, una expedició organizada per ell, havia de trobar prossèlits. Sis ó set banyistas, entre ells una senyoreta americana, 's van comprometre á seguirlo y van cumplir la paraula.

Ja son á Bruguera, ja paran taula al mitj de la plassa. Los indigenas van sortint de as barracas, per veure 'ls forasters com menjan: los forasters fraternisan ab ells: la nena americana, riu que riu... Era una xicota de uns disset anys que reya sempre.

Se destapa l' Champany, y D. Ramon que quan fá una broma sab aguantarse l' riure, 's posa dret, y dant una manotada sobre la taula, exclama ab ayre solemne:

—Señores! (Silenci sepulcral). D. Ramon descapdella un discurs... Parla de tot: dels drets individuals y de la terapèutica; dels progressos de la historia y de las cantáridas. Avuy hauria parlat dels *microbios* (com si ho sentís.) Los seus companys d' expedició l' aplaudeixen

desesperadament, los del poble pican de mans... Veritat es que no l' han entès; pero no volen passar per tontos. Y al final l' arcalde de Bruguera l' hi diu á l' orella:

—Ja sabem qui es voste, ja...

—¿Qui soch? Veyám!

—Voste es lo diputat: es lo Sr. Maciá y Bonaplata.

—L' mateix; pero no ho feu corre, que hi vingut d' incògnit.

¡Qué no ho fassa corre! Al cap de cinch minuts tot lo poble ho sabia. Lo rector se posava la téula y sortia de la rectoria. Comensavan á sentirse crits de ¡Visca l' nostre diputat!

S' havia romput l' incògnit y D. Ramon, obsequiat pèl rector que l' hi abocava ab má tremolosa vi ranci del de dir missa, y victorejat pèl poble 's veyá obligat á explicar lo seu programa.

Y vá ferho al pèl: ¿Qué es lo poble de Bruguera? Una població desgraciada, que paga las contribucions puntualment y no toca cap benefici de tenir govern: aquí no hi ha una carretera, ni un camí, ni un pont, ni una palanca. Aixó no pot continuar aixis: Bruguera ha de reivindicar la sèva autonomia: jo desde Madrid proclamaré l' independència de Bruguera. ¿Voléu ser independents?

Ván sentirse alguns *si, si, si*; pero tant débils que 's veyá á la llegua que no entenian de lo que 's tractava.

—No m' entenen ¿veritat? vá preguntar l' orador. No es estrany... Abandonats de tothom ¿qu' heu de ser sino uns burros? ¿Regoneixéu que son uns burros?

—Si... si... si... Sr. diputat, som uns burros, ho reconeixém.

—Donchs bè: al dir que seréu independents, vull dir que seréu com los de la República de Andorra (sensació: que no tindreu qui 'us molesti (Aplausos): que no pagaréu contribucions (gran entusiasme.)

Si 'ls fills de Bruguera no van dur en triunfo á Don Ramon, devia ser perque no 'n sabian. Pero l' arcalde vá manifestarli que hi havia un' altre al poble que li volia pendre la vara y D. Ramon vá tranquilisarli dihentli:—Votéume á mí, que mentres visquéu seréu arcalde de Bruguera.

La senyoreta americana riu que riu:

—Escolti Sr. Maciá vá preguntar lo rector ¿perque riu aquesta senyoreta?

—Oh! Es una historia t' ista. Sis mesos fá que 'l sèa nuvi va marxar á la Habana, y no havent rebut cap carta y no sabentne noticias s' ha tornat loca.

—¡Pobra criatura!.. Pobra criatura!..

Y la americana, si' antes reya com á hu, després de aixó reya com á cent.

Aquell rector vá inspirar al arcalde de Bruguera una frasse deliciosa:

—Miri, Sr. Maciá: aquest rector quan vá venir al poble ja sabia alguna cosa; pero are, cregui, casi bõ es tant burro com nosaltres!

* * *

Lo desenllàs d' aquesta broma va tenir efecte uns vuit dies després de l' expedició.

Era en època d' eleccions y 'l verdader diputat Don Felix Macià y Bonaplata va celebrar á Ripoll una reunió de arcaldes. L' arcald de Bruguera s' hi va deixar caure y figurinse la seva sorpresa al veure que 'l senyor Macià era un altre.

L' endemà, sabent que D. Ramon vivia al establiment, se despenja rostos avall, descals y trayent foch pels ulls. Fins á la carretera no s' va calzar las espardeyas. L' establiment de Parramon radica en la seva jurisdicció, y estava resolt a emportarse 'n prés al autor de la broma, posarlo uns quants dies de camas al cep y entregarlo després als tribunals. D. Ramon va tenir que amagar-se.

Y, sórt que l' amo del establiment, va calmar á l' irritada autoritat montanyesa, fentlo seure en una taula y servintli un succulent esmorsar!

Desde aquell dia va augmentarse ab un nou animal la fauna de la Vall de Ribas: la mona que va agafar l' arcald de Bruguera.

P. DEL O.

¡GUERRA AL CÓLERA!

S' ha publicat ja l' obreta de que parlavam en l' últim número, titulada ¡GUERRA AL CÓLERA!—Instruccions per combátre, escritas en vers pèl doctor C. Gumá, catedràtic de medicina humorística.

Lo nostre amich ha donat una prova més de la seva pasmosa facilitat y d' aquell gracejo especial del qual ell sol posseheix lo secret.

No es possible treure més partit del assumpto, ni condensar en ménos espay y ab més habilitat los preceptes higiènicis pera escapar del cólera, donant concells un giro festiu y salpicantlos de comparacions tant atinadas com ingeniosas.

Llegeixin aquest fragment, perteneixent al capítol tercer, escullit al etzar, y 's convencerán de lo que dihem:

- «Es precis que jamay s' usi
- »cap menjá indigest de sí;
- »per lo tant, res de llegí
- »ni mitja ratlla del *Brusi*.
- »No tastin ni un dia sol
- »la col que aquí á l' olla 's tira,
- »pues lo cólera, si 's mira,
- »ja diu que avants era-col.
- »L' aygua pura es molt de teme;
- »de mod. que per gastarla
- »primer tenen que adobarla
- »ab arreglo á aquest sistema:
- »L' agafan, la fan bullí,
- »la posan á la galleda,
- »y quan ja torna á ser freda
- »la llensan... y beuen vi.
- »Lo meló es tant redolent
- »qué, en veyent de tras cantó
- »lo cap d' un conservadó,
- »ja han de fugí incontinent.
- »Es un abús molt fatal
- »riure molt é incomodarse:
- »vol dir que res d' enterarse
- »de lo que diu en Pidal.
- »Apártinse de certs puestos
- »que exhalan pudors inmundas,
- »com los cassinós carcundas
- »y altres sitis com aquestos.
- »Dormin molt, fort y sovint,
- »pues lo cólera es tant raro,
- »que jo asseguro y declaro
- »que no 'ls farà res dormint.
- »Molta cautela en admetre
- »paperots de cap coló,
- »sense la fumigació.
- »á qué 's tenen que sometre.
- »Y si un sastre calavera
- »los dú algun compte atrassat,
- »ni que sigui fumigat,
- »no 'l vulguin de cap manera.»

L' obreta 's divideix en set capítols. En lo primer s' explica la naturalesa del mal. En lo segon se demostra l' impossibilitat de que vingui á Espanya. Lo ters y 'l quart abressan la higiene individual y la de la habitació. Lo quint explana la línea de conducta que s' ha de seguir si, á pesar de tot, lo cólera vé á visitarnos. Lo s' sé fá consideracions molt saladas sobre l' anàrsen á fora y 'l quedar-se á ciutat. Y l' últim se compon de unas reflexions filosóficas, encaminadas á tranquilisar de tal manera al lector, que aquest, segons l' autor del folleto, al acabar de llegirlo per forsa ha de exclamar:

«¡Que vingui 'l cólera, bah!
»Aquest home t'è rahó»

Al felicitar al nostre colaborador pèl seu xispeixant treball, no podém menos que recomenarlo al públich, ja que 'l llibret de 'n C. Gumá, per la seva índole y per lo económic de son préu,—un ralet!—es bèn mereixedor de la acullida que ha obtingut.

R.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Sense ser lo que 's diu una senmana notable, la que acaba de transcorre ha ofert bastant moviment, ja que en ella hi ha hagut un benefici y dos ó tres debuts.

Lo benefici va donarse dijous en lo teatro del *Tivoli* ab la no sé quantas representació del *Parthenope*.

En Moragas, héroe de la festa, va ser obsequiat ab coronas, joyas y flors, y basta ab un pas á tres ballat per las simpáticas Menzel y Ciccondio y en Torres, en honor al mestre.

Fora d' aixó, l' afortunat ball ha continuat y continúa representantse ab tanta concurrencia com si s' hagués estrenat ahí.

Primer debut: *Novedats*. No exageravan gens ni mica los que ponderavan ab tant entusiasme las excellencias de la companyia d' opereta italiana del *signor* Scavini. Es, en efecte, un dels conjunts més un formes que en aquest género han vingut á Barcelona. En substitució del *Bocaccio* que devia posarse 'l dia del estreno, varen donar *Il Duchino*, executada ab amore per las principals parts de la companyia, especialment per la senyora Roselli, artista distingida y de grans facultats, y pèl senyor Poggi, baix de bona casta y de una maravillosa vis cómica.

Lo públich va saborejar ab delicia la graciosa música de 'n Lecocq, aplaudint á tots los artistas, com los ha aplaudit també en lo *Bocaccio*, obra molt coneguda del nostre públich y molt digne del cyudad ab que la companyia Scavini la posa en escena.

Segon debut: *Teatro Ribas*. Després de uns quants dias d' estarse á las foscas, s' han tornat á obrir las portas de aquest... teatro, presentant una companyia d' ópera italiana, formada per artistas modestos, pero carregats de bona voluntat y de ganas de contentar al públich. Lo primer dia varen donar un *Ernani* bastant enrahonat, pues si bé no més valia dos ralets, s' ha de considerar que, efectivament no més dos ralets se 'n feya pagar. Ab la companyia d' ópera alterna una de declamació, dirigida per l' actor Bona plata.

Lo *Teatro Español* continúa campantsela ab la popular y apetitosa *Doña Juanita*, que cada dia alcanza més bon desempeñy y més entradas.

La companyia de sarsuela del *Bon Retiro* se defensa guapament, barrejant produccions castellanas y catalanas, y donant de tant en tant alguna cosa nova. Aquest dia varen estrenar lo *Bazar de novias*, que obtingué un desempeñy molt com cal.

Lo *Circo equestre* atrau, com sempre, la atenció dels barcelonins. Dissete varen presentarse per primera vegada los *Cadas*, artistas verdaderament notables, que sorprenen y deleytan al mateix temps, y als quals lo públich recompensa degudament ab lo seu unánim aplauso. També ha debutat lo distingit equilibrista Mr. Canetta, artista molt notable, que 'ns sembla una bona adquisició per la empresa.

Es ocios dir que per fi de festa segueix repetintse cada dia la animada y pintoresca pantomima titulada *Le carnaval sur...* vull dir *El carnaval en Moscou*.

Ja veuen, pues, que 'ls espectacles abundan per tots los gustos y per tots los gastos, y que la ciutat dels condes segueix al péu de la lletra los preceptes que l' hi han donat contra 'l cólera.

—Divertiuvos, distreyéuvos,—han dit los metjes.
Y Barcelona 's diverteix... per ara

N. N. N.

L' AMOR Y 'LS POLVOS D' ARROS.

(A MON AMICH MARTÍ REVOLTÓS.)

- ¡M' estimas, titeta mèva?
- T' estimo, si, Pepet mèu.
- Jo 't juro ser sempre tèva.
- Jo 't juro ser sempre tèu.
- Mon cor, respira alegria.
- Lo mèu, de goig está plé.
- Jo, penso ab tú, nit y dia.
- Jo, jamay t' olvidaré.
- ¡Cert qu' aixis, nineta bella, los dos felissos serém?
- Si, Pepet; re 'ns farà mella, mentres tú y jo 'ns estimém.
- Vina, donchs, nineta hermosa, y ja que 'ns amém de cor, fem nostra fé més ditxosa, donantnos probas d' amor.
- ¡Probas dius? Escull sens tassa; tot lo que vulguis es tèu; demánan quant goig te fassa; per tú 'l cor mèu no t'è preu.
- Déixam, donchs, perla estimada, que en ton cútis, tant preciós, dongui una sola vegada, un bes pur y candorós.
- Si, Pepet, no una vegada, sino dugas... tres... y cent; vaja... fesme una abraçada, y besam, sens cumpliment.
- Mes... fuig... calla... atúrat... qu' ara penso que no 'm pots besar; no pots tocar-me la cara; apártat... déixam estar.

—¿Perqué consol de ma vida?
¿perqué 'm dius ara que no?
¿perqué? ¿digas desseguida,
perqué no 't puch fé un petó?
—Perque... més no t' alborotis;
es... perque... ab un bes ó dos,
te deixaria 'ls bigotis,
tots bruts... de polvos d' arrós.

DELHET DE REUS.

ESQUELLOTS.

Decididament la qüestió del riego dels carrers de Barcelona está ja resolta... hasta que 's torni á espallar.

Los carrers se regarán; ó millor dit, no 's regarán; ó més ben dit encare, no 's regarán ni deixarán de regarse.

Aixó, que sembla una xarada, es la verdadera síntesis de la solució que s' ha donat al assumpto. Comensin á escoltar.

Los carrers—los del ensanxe especialment,—se regavan de tal manera, que si avants de pasarhi las mangueras tenian tot l' aspecte d' un mar de pols, un cop regats no semblavan altra cosa que un mar de fanch.

—Senyor nostre,—vá dir la Junta de Sanitat al alcalde—aquest sistema de riego es perillós.

—¿Perqué?—vá preguntar l' senyor Coll.
—Perque pot servir guapament pèl desarrollo dels senyors microbis.

—¿Microbis han dit?
Y ¡patatras! los carrers van deixar de regarse.

Passan quatre ó sis dias, y l' alcalde 's presenta á la Junta de Sanitat ab un plech de reclamacions sola l' a xella.

—Senyors,—diu als beneméris sanitaris—¿saben que son aquestos papers?

—Vosté dirá.
—Pues son protestas, queixas y súplicas dels vehins del ensanxe, demanant que 's torni á regar.

—Pero ¿que no veuen que 'ls microbis...
—Microbis ó no microbis, los meus administrats no poden aguantar més, y diuen que entre la pols y 'l cólera, esculleixen lo segon.

—Ja veurá, ja veurá; tot pot arreglarse: es qüestió de meditar una mica.

—Donchs meditem.

De las meditacions vá resultar: que la pols es, realment, molt molestosa; que 'l fanch que resulta regant encara ho es més, y que, per conciliar aquestos dos extrems, en lloch de regarse ab xorros, se regarán ab mangeras en forma de vano.

Y aquí está la solució
de la acudítica qüestió.

Las opiniones diverses que ab tal motiu s' han llensat enlayre, son innumerables.

Pero lo que, segons sembla, está fora de dupte, es que l' aygua aplicada al riego es sumament nociva.

Per xo un borratxo deya aquest dia:
—¿No ho veuen? Jo sempre havia dit que l' aygua era dolenta; tothom se 'm reya... y ara 'ls metjes venen á donarme la rahó. ¿Qué tal?

Ha aparegut per la vora del port un peix monstruós, que ha donat més d' un disgust als intrépits banyistas. Alguns dels que l' han vist diuen qu' es una *tintorerera*.

Pero altres opinan qu' es lo senyor Fontrodona, que privat de banyarse en l' aygua de Moncada, s' aconsola banyantse en las ayguas del mar.

Los robos continúan á l' ordre del dia: las gacetillas dels periódicis no 's componen de res més que de relatos de fetxorias de totas classes y tamanyos.

Aparadors de botigas, roba posada á secar, pisos a parells... etc., etc.

Y ara que parlém d' aquesta materia, tinch que donarlos una noticia estupenda, rarissima, incomprendible.

Aquest dia tres fulanos estavan robant un pis del carrer de la Font de San Miguel.

Pues bè, admirinse: ¡los tres fueron habidos!

Diálech:
—Papá, escolti.
—Digas.

—¿Quina distancia hi ha de Marsella á Ce'te?
—Pè... ab lo carril, ménos d' un dia.

—Pues bueno: ¿cóm es que 'l cólera ha estat un mes y mitj per arribarhi?
—¡Oh! Ja veurás. Com que l' infelis se véu aburrir!

de tothom y en lloch l' hi han donan entrada, ha tingut que anarhi á peu.

Ja deuen sapiguer que 'l *húesped* del Ganges, ha aparegut en la població de Cerbere, la més pròxima á Espanya, per aquesta part.

De tots modos, serenitat y fora, que per xó no 'ns hem de espantar.

Ara es ocasió de dir, al revés de Lluís XIV: —*¡Aun hay Pirineos!*

¡Aleluya! Barcelona ha passat devant de París, s' entén, sense móures del puesto.

En la grrrrran capital de la república francesa lo dia 7 d' aquest mes sols un teatro vá donar funció, mentres que Barcelona vá veure obertas de bat á bat las portas de *cinch* teatros.

¿Que me 'n diuhen? ¿somos ó no somos?

Veig en un periódich que no faltan capellans, que per una limosna venen aygua beneyta que preserva del cólera.

Segons las fórmulas eclesiásticas, una limosna equival á un tant *fixo*, de manera que l' aygua microbioida 's ven á tant lo porró.

Eureka! Encara no s' ha acabat la rassa dels Beatos Josephs Oriols. Aquest convertia 'ls talls de sanch en duros: los capellans benehint l' aygua la converteixen en or.

—¡Oh poder de la santa religió!

Pèls pobles de la comarca de Mora de Ebro corra un subjecte ab ribets de filósop, predicant una nova doctrina ab lo lema de «*Mori 'l treball y viva la gan duleria.*»

Sembla impossible que típos aixís are que hi ha tant bona proporció no 's fassan frares.

L' altre dia 'l *Correo Catalan* contava un qüento més vell y conegut que 'l del negre. Un letxuguino vá fer broma de un frare caputxi que anava de cami ab ell, y al arribar al marge de un riu, vá dirli:

—Home aixís com aixís, vostè vá descals y podia passarme. ¿Que li costaria?

—No res, vá respondre 'l frare, y cregui que 'l pasará ab molt gust.

En sent al mitj del riu lo caputxi vá preguntar:

—Escollí que porta diners á sobre?

—Sí senyor, vá respondre 'l paisá.

—Donchs llavors dispensi, y vá deixar-lo anar de cap á l' aygua.

Fins aquí 'l qüento caritatiu del *Correo*. Pero 'l qüento no hi es tot.

Hi ha que després lo frare vá escurar las butxacas del letxuguino, que havia mort del cop, y vá dirli tantas misas com vá poder, segons la cantitat que li havia trobat, á dèu ralets cada una.

Desde que s' ha establert lo divorci en Fransa s' han presentat á París, solsament unas 3,000 demandas de anulació de matrimoni. Casi tots los sollicitants vivian ja separats.

Entre 'ls que sollicitan lo divorci s' hi conta la famosa cantant Adelina Patti; la qual ja feya temps que vivia separada del seu marit.

¡Es un gust divorciarse per gust de torná á casarse y tornar á divorciarse!

Al bisbe de Vich li han concedit la gran creu de Isabel la Católica.

Jesucrist vá dur una gran creu de fusta.

Lo Dr. Morgades portará una gran creu d' or y pedras preciosas.

Y després que digan encara que no progressém.

Rigurosament histórich:

Alguns dias endarrera los habitants de Avinyó ván celebrar una professó impetrant de Dèu que 'ls lliures del cólera.

Avants de la professó no hi havia hagut cap cas: l' endemá de la professó vá ocorre 'l primer.

Y are que fassan professons.

Una frase de un escriptor francés.

«¿Saben quin es lo dia més felis de la vida? »
«La vigilia.»

QÜENTOS.

Un lladregot vá per robar un objecte colocat en lo mostrador de una botiga; pero t'è pòr y vacila: allarga la mà y l' enretira.

L' amo de la botiga que está observant la maniobra, exclama:

—Vaja home, qué tants romansos!... Prénla, déixala.... ¿Encare voldrias que te la donessen més barato?

A un sabí, tronat com la majoria dels pobres sabís, li deyan un dia:

—¿Qué opinas d' aixó que diuhen los astrónomos? Diuhen que acaban de descubrirse tres tacas novas molt grossas en lo sol.

—Qué vols que 't diga: á horas d' are més que totas las tacas del sol me preocupa una taca que tinch á la solapa de la livita.

A una venedora ambulante la condemnan á pagar varias multas per haver faltat diferents vegadas á las prescripcions de las ordenansas.

La venedora, encarantse ab lo tinent d' alcalde, pregunta:

—Escollí, ja que 'n preneh tantas de una vegada ¿que no podrian fermi una rebaixa?

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

—Sè que vas de tres-segona á Total, Primera-quarta, aixís m' ho ha contat la Marta qu' es una bella persona.

—Sabs qu' es? u' a xafardera, qu' en tot se t'è de ficar... Si la trobo li haig de dar una bona quart-primera.

J. M. F. DE PETITS.

II.

La Tot es una xicota trevalladora y honesta; pero t'è un defecte gran, y es que sempre *dos-tercera*.

FREIXETA PETIT.

MUDANSA.

No es fácil poder trobá per la mar total ab a; quan s' embarca D. Sevè ell mateix total ab e;

—No vull ser poeta 'm vá di puig may trobo tot ab i; Y cansat de tot aixó demá marxa á Tot ab ó.

VERBI-GRACIA.

ANAGRAMA.

Topá ab una tot Macari y 's vá fer bastant de mal... Com que ho vejé la Total lo dugué á un apotecari.

NOFRE Y MARIETA.

QUADRAT NUMÉRICH.

.....
.....
.....
.....

Omplir los pichs ab números que sumats vertical, horisontal y diagonalment, dongan un total de 13.

R. RUMIÁ.

CONVERSA.

—Y es tant guapa com diuhen la t'èva promesa, Pasqual?

—Oh, la mèva promesa val un Perú.

—¿Com se diu?

—Se diu... Entre tots dos ho havém dit.

RESQUICIAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom d' home.
1 8 2 3 4 7 5.—Lo que hi ha al teatro.
6 8 7 5 2 3.—Una carrera.
1 3 4 6 5.—Una bestia.
7 8 6 5.—Una població.
7 8 4.—Una enfermetat.
4 3.—Nota musical.
7.—Lletra.

CROSPIS.

GEROGLIFICH.

L
I D Z
LI LI LI LI
VA
nene
C
ISI

NAS DE PUNTA INGLESA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª — *Pal mi ra.*
- Id. 2.ª — *Ca-pó.*
- MUDANSA. — *Japonés-Esponja.*
- SINONIMIA. — *Pesca*
- ROMBO —

D
M I R
D I D A L
R A P
L

- TRENCA CLOSCAS. — *De la terra al sol*
- LOGOGRIFO-NUMÉRICH — *Nicòlids.*
- GEROGLIFICH — *Per ases los carcas.*

OBRES DE C. GUMÁ.

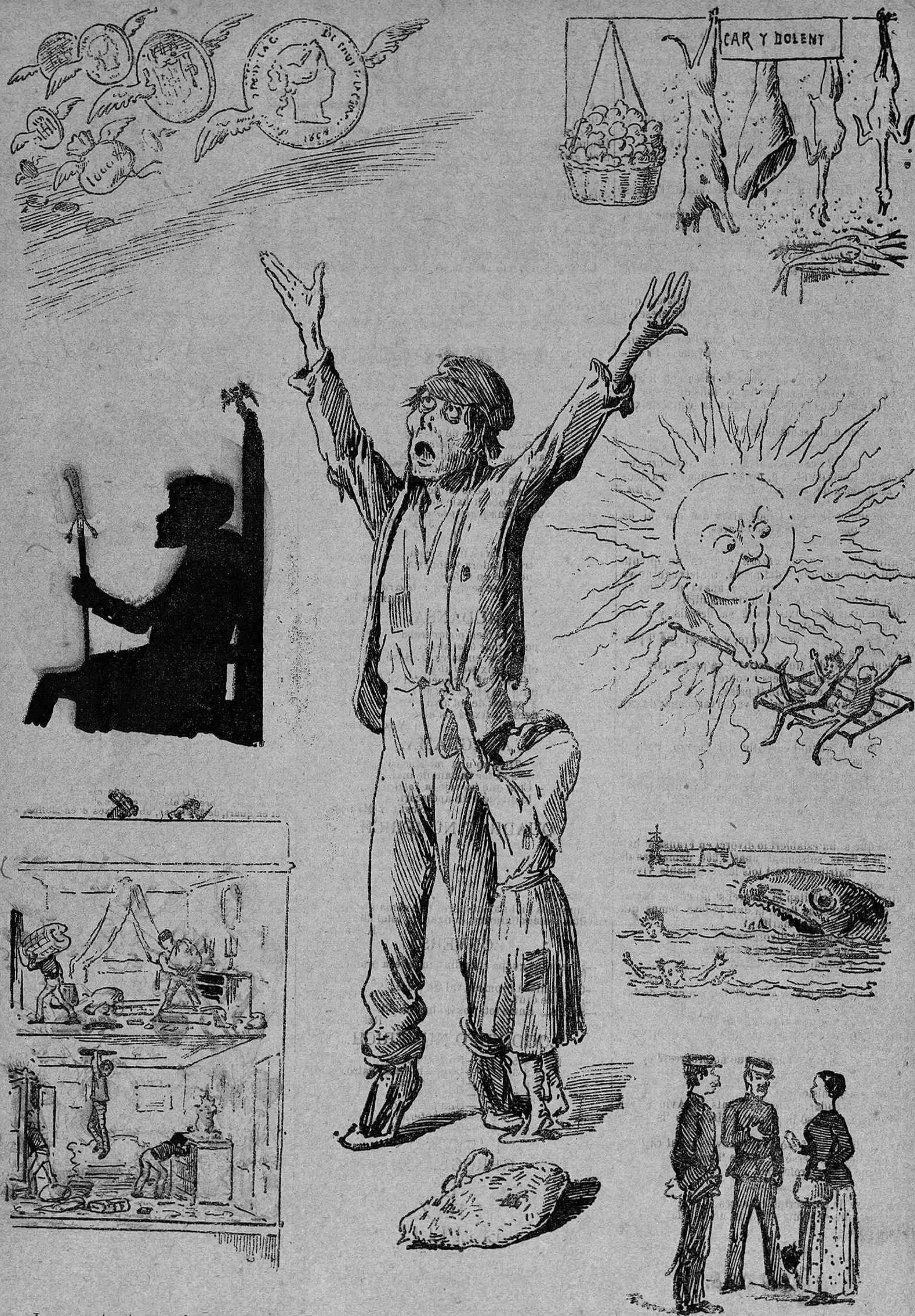
(MORALMENT!) Obreta dedicada als homes que 's casan, als casats y sobre tot als que encare s' han de casar. Un tomet en quart, de 32 planas, ab dibuixos d' en Moliné, 2 rals.

ab dibuixos d' en Moliné. Un tomet en quart, de 32 planas, 2 rals.
Se venen aquestas dos obras en totas las llibrerias, kioscos y corresponsals de LA CAMPANA.
Los pedidos, á la llibreria Lopez, Rambla del Centro, 20, Barcelona.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

SITUACIÓ ACTUAL DE BARCELONA.

Los quartos tocan pipa,—la teca 's vá encarint
 lo sol no deixa viure,—l' arcalde está dormint
 surt una tintorera—que no 'ns deixa banyá

lo pobre fill del poble—no t'è treball ni pá;
 los polissons festejan—los lladres van robant
 en fi... tot marcha en popa,—estém en gran, ¡en gran!